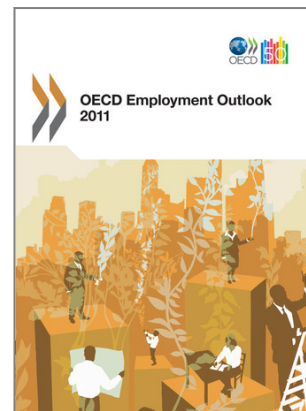

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Employment Outlook 2011

Summary in Swedish

OECD:s sysselsättningsöversikt 2011

Sammanfattning på svenska

- OECD:s sysselsättningsöversikt 2011 är årets upplaga av organisationens årliga rapport om arbetsmarknad och sysselsättning i hela OECD-området
- 2011 års upplaga av Employment Outlook ger en översikt över arbetsmarknadsförhållandena i finanskrisens kölvatten. Även om arbetslösheten generellt sett har sjunkit från sin recessionsbetingade toppnotering, är den fortfarande hög i många länder, särskilt för sårbara grupper, exempelvis eftersatta ungdomar. Trots skattestrycket är det av största vikt att bibehålla satsningarna på att få ned arbetslösheten.
- Recessionen 2008-2009 utsatte OECD-ländernas sociala skyddsnät för ett tufft "stresstest". I årets upplaga av sysselsättningsöversikten kartläggs eventuella större skillnader med avseende på ekonomiskt stöd till arbetslösa. Bland de erfarenheter som vunnits i samband med krisen är att det kan finnas goda skäl att temporärt förlänga perioden för rätten till arbetslöshetsersättning under en djup recession, särskilt i länder där dessa understödsperioder är relativt korta och rätten till "yttersta nödfallsbidrag" är begränsad.
- I årets upplaga analyseras också tillväxtekonomiernas socialhjälsprogram och sätten att utforma dem för att undvika underminering av arbetsincitamenten. En djupgående undersökning av arbetslöshetsförsäkringen i Brasilien, kontanttransféreringar i Sydafrika och hälsovård i Mexico visar att en utbyggnad av det sociala trygghetssystemet i tillväxtekonomierna också kan bidra till bättre resultat för arbetsmarknaden, om de är ändamålsenligt utformade.
- I årets upplaga visas att många arbetstagare i OECD-länderna upplever stora svängningar i arbetsinkomsterna från ett år till ett annat. Kraftiga minskningar av individuella inkomster ökar risken för ökning av antalet fattiga hushåll och av den ekonomiska stressen, men progressiv inkomstbeskattning och generösa arbetslöshetsersättningar brukar lindra effekterna av våldsamma inkomstfluktuationer på hushållens välfärd. Anställningsskydd kan dämpa den kortsiktiga effekten av makroekonomiska chocker på sysselsättning och inkomster. Det finns dock ofta ett samband mellan strikta uppsägningsregler och ökande klyftor på arbetsmarknaden, vilket tvingar de politiska beslutsfattarna att finna en jämvikt mellan uppsägningsreglernas kolliderande effekter.
- Översikten visar att omkring en av fyra OECD-arbetstagare är överkvalificerad för sitt arbete, medan bara en av fem är underkvalificerad. Brist på överensstämmelse mellan utbildningsnivå och arbetsuppgifter behöver inte innebära en faktisk obalans mellan arbetstagarnas innehavda kompetenser och de färdigheter som krävs på arbetsmarknaden. Icke desto mindre tycker ca 40 % av de överkvalificerade arbetstagarna att de har kompetens nog för att klara av mer krävande arbetsuppgifter. Dessa och andra hittills okända resultat ger underlag för en bättre förståelse av den roll som utbildningssystemen, det institutionaliserade livslånga lärandet och arbetsmarknadspolitiken kan spela för att säkerställa att arbetstagarna förvärvar de på arbetsmarknaden efterfrågade kompetenserna och att dessa kompetenser är anpassade till de lämpligaste arbetena.

OAVSLUTAT JOBB: INVESTERA I DE UNGA

Att främja en starkare sysselsättningstillväxt är väsentligt, men mer brett upplagda åtgärder för behandling av arbetsmarknadens strukturproblem krävs också ...

Att främja en stark tillväxt med ökad sysselsättning måste vara huvudsatsningen i kampen mot långtidsarbetslösheten. Det kanske dock inte räcker med att bara ägna sig åt arvet efter förlorade tillfällen, som infann sig före krisen, när starkare ekonomiska förutsättningar inte lyckades med att på ett varaktigt sätt minska obalanser med avseende på såväl inkomst och tillträde till välbetalda och produktiva arbeten. Så som dokumenteras i OECD:s kommande uppföljning av 2008 års upplaga av Growing Unequal?, har några av dessa ojämlikheter t.o.m. fördjupats ytterligare.

Vissa ungdomsgrupper löper stor risk att exkluderas från arbetsmarknaden, och den risken har accentuerats av krisen ...

Särskilt gäller att mer behöver göras för att på ett varaktigt sätt förbättra resultaten på arbetsmarknaden för ungdomar, som har drabbats oproportionellt hårt av recessionen (så som påbisas i i:a kapitlet av denna publikation). Under första kvartalet 2011 var arbetslösheten bland ungdomar (åldersgruppen 15 till 24 år) 17,4 % i OECD-området, vilket ska jämföras med 7 % för vuxna (fr.o.m. 25 år).

Men dessa data om ungdomsarbetslösheten utgör bara en del av bilden av de svårigheter som ungdomar står inför på arbetsmarknaden. Mer generellt gäller att ungdomar, som varken förvärsarbetar, studerar eller utbildar sig (den s.k. NEET-gruppen), utgör en grupp som löper stor risk för marginalisering och exkludering från arbetsmarknaden, särskilt ju längre tid de blir kvar utanför arbetslivet. Under fjärde kvartalet 2010 stod denna grupp för 12,6 % av alla ungdomar mellan 15 och 24 år i de 30 OECD-länder för vilka data är tillgängliga, en ökning med 10,6 % i jämförelse med 2008. Det är lika med 22,3 miljoner unga människor, varav 14,6 miljoner var icke-förvärsarbetande och icke-studerande, och varav 7,7 miljoner var arbetslösa.

Mot bakgrund av en svag återhämtning i fråga om arbetstillfällen är en betydande och växande andel ungsomar, t.o.m. bland dem som skulle ha funnit arbete under goda tider, i riskzonen för förlängd arbetslöshet eller överksamhet, vilket i det långa loppet kan få långsiktiga negativa konsekvenser för deras yrkesbanor, den s.k. "avskräckningseffekten". Till dessa risker hör bl.a. långvariga svårigheter att få en anställning och bestående löneskillnader i jämförelse med generationskamraterna. Ungdomar, som kommer att lämna skolan under de närmaste åren framöver, kan i högre grad än tidigare generationer förväntas kämpa för att finna anställningar.

Problemet med ungdomars exkludering från arbetsmarknaden har studerats grundligt, utan att några självklara lösningar har identifierats ...

Att vissa ungdomsgrupper har svårt att lyckas på arbetsmarknaden är inte något nytt problem och har i årtal varit en huvudvärk för regeringarna. Ungdomsfrågor har i själva verket varit ett återkommande tema för OECD:s diskussioner om sysselsättningspolitiken under de 50 senaste åren.

Av denna studie framgår med all önskvärd tydlighet att det inte finns några patentlösningar för att ge alla ungdomar en bra start på arbetsmarknaden.. Vissa länder gör ett bättre jobb än andra, men alla står inför utmaningen att hantera en hård kärna av ungdomar, som riskerar att utestängas från arbetsmarknaden. Snabbare ökning av arbetstillfällena är en avgörande del av lösningen, men kommer inte att hjälpa alla ungdomar, om den inte beledsagas av andra åtgärder. OECD:s rapport från 2010, Off to a Good Start? Jobs for Youth, där man sammanfattade resultaten av undersökningar i 16 länder, har uppmärksammat en mängd utmärkta tillvägagångssätt för att hjälpa unga människor att få fotfäste på karriärstegens första pinne.

Väsentligen krävs det ett dubbelt angrepp, å ena sidan mot de underliggande strukturella barriärerna för att underlätta ungdomars inträde på arbetsmarknaden och å andra sidan mot den av krisen vållade ökningen av antalet unga som varken arbetar eller studerar.

*Åtgärder krävs för att angripa
strukturelaterade problem..*

För det första måste det sättas in program för att ge alla unga människor en bättre start på arbetsmarknaden, efter alla tidigare misslyckanden. Till att börja med måste "förebyggande" åtgärder vidtas för att förbättra skolundervisningen i den tidiga barndomen och särskild uppmärksamhet ägnas åt barn från låginkomstfamiljer och missgynnade miljöer. För att få full effekt behöver dessa åtgärder understödjas under hela den obligatoriska skolgången. Detta kommer i sin tur att medverka till att färre ungdomar lämnar skolan i förtid.

De aktuella åtgärderna behöver kompletteras av satsningar på att åstadkomma bättre överensstämmelse mellan de kompetenser som ungdomarna förvärvar i skolan och de som behövs på arbetsmarknaden. Så som framgår av avsnitt 4 i denna publikation, är en avsevärd andel av de yngre arbetstagarna överkvalificerade för sina arbeten, även om denna andel tenderar att minska med åldern. En minskning av klyftan mellan teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter kräver att skolutbildningssystemen blir bättre på att anpassa sig till ändrade kompetensbehov och ökar valmöjligheterna i skolan, t.ex. genom bättre möjligheter till yrkesutbildning och träning.

Slutligen behöver även hindren för anställning av ungdomar avlägsnas. I synnerhet gäller att höggradigt segmenterade arbetsmarknader till följd av alltför stelbenta regler för avtal om tillsvidareanställning kan göra att korta förstagångsanställningar inte kan fungera som språngbräda till stabilare anställningar och i stället blir återvändsgränder. Om minimilönerna sätts alltför högt i förhållande till genomsnittslönerna, kan också de avskräcka arbetsgivarna från att anställa lågutbildade och oerfarna ungdomar. Därför har man i en del länder infört lönetabeller under miniminivå för ungdomar.

*Och trots skattetrycket är det av största vikt
att ha kvar tillräckliga resurser för
kostnadseffektiva satsningar på att dämpa
ungdomsarbetslöshetens kraftiga
uppgång ...*

Den andra programpolitiska handlingslinjen behöver riktas in mot den ökning av ungdomsarbetslösheten som ägde rum under finanskrisen för kort tid sedan. Då många länder står inför allt fler påtryckningar att konsolidera statsfinanserna, är det viktigt att regeringarna prioriterar kostnadseffektiva interventioner för att underlätta ungdomarnas kontakter med arbetsmarknaden. Arbetsmarknadspolitiska åtgärder bör därför vara fokuserade på de mest eftersatta, bl.a. långtidsarbetslösa och de som löper stor risk att hamna i utanförskap.

Programmen för jobbsökningshjälp har visat sig vara den mest kostnadseffektiva åtgärden för ungdomar, som bedöms vara redo för arbetslivet. Temporär utvidgning av det sociala skydds nätet kan också ha avgörande betydelse för att förebygga fattigdom bland arbetslösa ungdomar. Så som framgår av avsnitt 3 i denna publikation, fluktuerar inkomsterna särdeles kraftigt bland yngre arbetstagare. I några länder har man lönesubventioner för att stimulera arbetsgivarna att anställa lågutbildade arbetslösa ungdomar. För att man emellertid ska kunna undvika de välkända dödviktseffekter som ligger inbakade i dessa subventioner (dvs. anställningar som skulle ha skett utan subventioner), bör dessa subventioner ha klart definierade målgrupper, t.ex. små och medelstora företag eller ungdomar anställda med lärlingskontrakt. I många länder kan det också finnas ett behov av att bygga ut programmen för "studier och arbete" så att de även omfattar lärlingsskap och andra kombinationer av yrkesutbildning och praktik.

Slutligen ska den mer intensiva, akuta assistansen koncentreras mot de ungdomar som löper den största risken att hamna i utanförskap. Medan strategin "tillbaka till klassrummet" kan visa sig kontraproduktivt för denna kategori, är utbildningar utanför den traditionella skolan, kombinerade med regelbunden praktik på arbetsplatser och vuxna mentorer, ofta bättre strategier för dessa exkluderade ungdomar.

Investering i ungdomen måste vara ett politiskt topprioriterat mål för att långsiktigt stabil ekonomisk och social utveckling ska komma alla till del

Att investera i ungdomen och att ge unga människor en bättre start i arbetslivet bör vara ett av politikens topprioriterade mål. Annars finns det en stor risk för att den hårda kärnan av unga, som har lämnats bakom med dåliga sysselsättnings- och inkomstperspektiv framför sig, permanentas och växer. Mot bakgrund av de åldrande befolkningarna har OECD-länderna helt enkelt inte råd med de stora ekonomiska och sociala kostnader som ett sådant utfall skulle medföra.

© OECD

Denna sammanfattning är inte en officiell OECD-översättning.

Reproduktion av denna sammanfattning är tillåten, om OECD:s upphovsrätt och publikationens titel på originalspråket nämns.

Flerspråkliga sammanfattningar är översatta utdrag ur OECD-publikationer, som ursprungligen publicerats på engelska och franska.

De kan beställas gratis från OECD:s nätbokhandel www.oecd.org/bookshop

Närmare upplysningar lämnas av OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, F-75116
Paris, Frankrike

Besök vår nätplats www.oecd.org/rights

